Civillieta Nr. C30483016
Lietvedības Nr.C-4830-16/22

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2016.gada 6.jūnijā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesnesis R.Silakalns, Abrenes ielā 3, Rīgā, rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ (turpmāk – Prasītāja) ir cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2009.gada 10.novembrī Prasītājas un Atbildētāja laulības laikā piedzima meita /pers. C/, personas kods /personas kods/, ko apliecina dzimšanas apliecība Nr. /apliecības numurs/, par ko 17.11.2009. Rīgas Ziemeļu Dzimtsarakstu nodaļā izdarīts ieraksts Nr. 693.

Prasītāja un Atbildētājs pārtrauca savas attiecības un Atbildētājs atstāja bērnu ar Prasītāju bez atbalsta. Uz šo brīdi Atbildētājs nesniedz bērnam tieši ne materiālu, ne morālu palīdzību.

Saskaņā ar Civillikuma (turpmāk - CL) 179. pantu vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu un šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Turklāt, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Bet, saskaņā ar CL 179. panta 5. daļu, minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu. Ministru Kabineta Noteikumos (Nr.37 no 2013.gada 15.janvāra) noteiktais minimums ir 25% no minimālās darba algas bērnam līdz 7 gadiem, un 25% no minimālās darba algas bērnam pēc 7 gadiem. Ministra Kabineta noteikumi Nr.665 par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi 2.pants nosaka, ka minimālā mēneša darba alga normāla darba laika ietvaros ir EUR 370.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Prasītāja vēlas no Atbildētāja piedzīt uzturlīdzekļus bērnu uzturam MK noteiktajā minimālajā apmērā katram bērnam līdz laikam, kamēr bērni paši spēs sevi apgādāt. Bērna /pers. C/, /personas kods/, uzturam MK noteiktajā minimālajā EUR 92,50 (deviņdesmit divi eiro un 50 centi) apmērā mēnesī līdz laikam, kamēr meita pati spēs sevi apgādāt, bet ne mazāk kā 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas

Norāda, ka Atbildētājs šobrīd nepilda savas saistības un nesniedz meitai /pers. C/ ne materiālu, ne finansiālu, ne morālu palīdzību.

Prasītāja prasību pamato ar CL 179.p.,177.pantu, Ministra Kabineta noteikumiem Nr. 665 "Par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" un Ministra Kabineta noteikumi Nr. 37 "Par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" un lūdz tiesu pieņemt lēmumu par pagaidu uzturlīdzekļu piedziņu no Atbildētāja par labu Prasītājai, meitas /pers. C/ uzturēšanai EUR 92,50 (mēnesī, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās mēneša algas mēnesī no prasības iesniegšanas brīža līdz tiesas spriedumam kā arī piedzīt no Atbildētāja par Prasītājai meitas /pers. C/, uzturēšanai EUR 92,50 (deviņdesmit divi eiro un 50 centi) mēnesī, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās mēneša algas.

2016.gada 29.februārī, saskaņā ar Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 148. un 250.^{21} panta noteikumiem, Atbildētājam tika nosūtīts gan uz viņa deklarēto dzīvesvietu Prasītājas prasības pieteikums, veidlapa paskaidrojumu sniegšanai, nosakot termiņu paskaidrojumu sniegšanai (L.L.21).Atbildētājs tiesas noteiktajā terminā paskaidrojumus vai iebildumus par celto prasību nav iesniedzi sniedzis.

2016.gada 8.martā ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesnesis pieņēma lēmumu, ar kuru tika nolemts apmierināt Prasītājas pieteikumu par pagaidu uzturlīdzekļu piedziņu civillietā /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, piedzenot no Atbildētāja par labu Prasītājai, pagaidu uzturlīdzekļus nepilngadīgās meitas /pers. C/ vajadzībām EUR 92,50 apmērā mēnesī sākot no 2016.gada 11.februāra līdz sprieduma taisīšanai civillietā Nr.C30483016, bet ne mazāk kā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra Noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteiktajā apmērā (L.L.22-23).

Ievērojot prasības pieteikumā Prasītājas ietverto lūgumu, ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneša 2016.gada 12.aprīļa lēmumu, tika nolemts izskatīt lietu rakstveida procesā 2016.gada 6.jūnijā par ko lietas dalībniekiem, saskaņā ar CPL 250.^{25} panta pirmo daļu, tika paziņots 2016.gada 12.aprīlī (L.L.25;26).

Motīvu daļa

Pārbaudot un novērtējot lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietas materiālos esošās Dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ ir redzams, ka /pers. C/, personas kods /personas kods/, vecāki ir /pers. B/, personas kods /personas kods/, un /pers. A/, personas kods /personas kods/.

No lietas materiāliem izriet, ka meita /pers. C/ dzīvo kopā ar māti un atrodas mātes - Prasītājas apgādībā, tāpēc saskaņā ar CL 178.^{1} pantu uzturlīdzekļi bērna uzturam piedzenami par labu viņai.

Bērnu kopšana un audzināšana ir dabiskas vecāku tiesības, kas ir nesaraujami saistītas ar obligāti pildāmiem pienākumiem, tostarp, atbilstoši CL 179.panta pirmajai daļai, vecākiem ir pienākums samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli bērnu uzturēt.

Savukārt, bērna uzturēšana sevī ietver ēdienu, apģērbu, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un

audzināšanu – garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšanu, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Saskaņā ar CL 179.panta otro un piekto daļu, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Tiesa atzīst, ka ir nepieciešams nodrošināt bērnam iespēju saņemt no sava tēva regulāru, materiālu atbalstu, kas vajadzīgs bērna ikdienas aprūpes realizācijai.

Atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra Noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no septiņu gadu vecuma sasniegšanas līdz astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru Kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumos Nr.656 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" noteikto no 2016.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga ir noteikta EUR 370,00.

No lietas materiālos esošās dzimšanas apliecības redzams, ka /pers. C/ 2015.gada 10.novembrī palika 6 gadi.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka minimālā uzturlīdzekļu summa, kas bērna vecākam 2016.gadā jānodrošina savam bērnam līdz septiņu gadu vecumam ir EUR 92,50 mēnesī.

Savukārt, sākot no 2016.gada 10.novembra, kad /pers. C/ sasniegs 7 gadu vecumu minimālā uzturlīdzekļu summa, kas Atbildētājam būs jānodrošina savam bērnam būs EUR 111 mēnesī.

Nosakot brīdi no kura piedzenami uzturlīdzekļi, tiesa vadās no judikatūrā paustajām atziņām, ka iztulkojot LR Satversmes 92.pantu un CPL 1.pantu saistībā ar CL tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, t.i., pielietojot tiesību normu tulkošanas sistēmisko metodi, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā *(skat. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr.SKC-556).*

Savukārt, nosakot brīdi līdz kuram uzturlīdzekļi piedzenami, tiesa vadās no CL 177.panta, kas noteic, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Saskaņā ar CPL 72.panta noteikumiem, spēja realizēt civilprocesuālās tiesības un izpildīt pienākumus ir pilngadīgām rīcībspējīgām personām. Līdz ar to, pilngadīgajām rīcībspējīgām personām pašām rodas rīcībspēja un tiesības uz savu aizskarto vai apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā, savukārt vecākiem prasības tiesības un tiesības saņemt bērnam pienākošos uzturlīdzekļus savā labā izbeidzas ar bērna pilngadību.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami no prasības celšanas dienas līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Sakarā ar to, ka Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga var mainīties un ņemot vērā to, ka uzturlīdzekļu piedziņai ir ilgstošs raksturs, tiesa uzskata, ka nepilngadīgā bērna interesēs ir spriedumā noteikt, ka uzturlīdzekļu summa nevar būt mazāka par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru atbilstoši bērna vecumam.

Līdz ar to, atzīstot, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru ir jānodrošina katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, kā arī ņemot vērā bērna vecumu, tiesa atzīst, ka no Atbildētāja par labu Prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi meitas uzturam EUR 92,50 apmērā, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, savukārt no 2016.gada 10.novembra līdz /pers. C/ pilngadības sasniegšanai EUR 111 mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Turklāt, pamatojoties uz Prasītājas lūgumu un ievērojot bērna intereses, saskaņā ar CPL likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, nosakāms, ka sprieduma izpilde daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāma nekavējoties.

Saskaņā ar CPL 43.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem, Prasītāja, iesniedzot prasību par uzturlīdzekļu piedziņu, ir atbrīvota no valsts nodevas samaksas.

Saskaņā ar CPL 42.panta pirmās daļas noteikumiem tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai daļai. Šajā gadījumā valsts nodeva aprēķināma saskaņā ar CPL 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunkta un CPL 35.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem. Ievērojot to, ka uzturlīdzekļu maksājumu kopsumma par vienu gadu sastāda EUR 1110 no Atbildētāja piedzenama valsts nodeva valsts ienākumos EUR 166,50 apmērā, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,17 (L.L.2) apmērā.

Ievērojot CPL 204.[1] panta noteikumus, Atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas pēc sprieduma likumīgā spēkā stāšanās.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz CPL 189.-195., 204[1]., 208.[2], 208.[4].pantu tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam sākot no prasības celšanas dienas 2016.gada 11.februāra EUR 92,50 (deviņdesmit divus *euro* 50 centus) mēnesī, bet ne mazāk kā 25% no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, ieskaitot reāli piedzītos uzturlīdzekļus saskaņā ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2016.gada 8.marta lēmumu par pagaidu uzturlīdzekļu piedziņu.

Savukārt no 2016.gada 10.novembra piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam līdz tās pilngadības sasniegšanai EUR 111 (viens simts vienpadsmit *euro*, 00 centi) mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Mainoties minimālās darba algas apmēram uzturlīdzekļu apmērs maināms proporcionāli minimālās darba algas apmēram.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Uzturlīdzekļu samaksa veicama /pers. A/, personas kods /personas kods/, norēķinu kontā: /konta numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu EUR 166,50 (viens simts sešdesmit seši *euro* un 50 centi).

Valsts ienākumos piedzītā valsts nodeva ir maksājama:

Saņēmējs: Valsts kase, konts Nr. LV55TREL1060190911200, NMR 90000050138, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: valsts nodeva, kā arī dati lietas identificēšanai (atbildētāja nosaukums un lietas numurs).

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,17 (četri *euro* un 17 centi).

Valsts ienākumos piedzītie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir maksājami:

Saņēmējs: Tiesu administrācija, konts LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (atbildētāja nosaukums un lietas numurs).

Spriedums daļā par tiesas izdevumu piedziņu izpildāms labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas, pierādījumus par sprieduma labprātīgu izpildi iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Spriedums ir pārsūdzams apelācijas kārtībā, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā, ja pastāv kāds no CPL 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnesis R.Silakalns